

Ігар Сідарук

ЧАРНАБЕЛ

Вершы

Кобрын
1991

Прага волі

зьбег з буды сабака
шукаць
мацьнейшы
ланцуг

10.04.91

* * *

урэшце ўсё роўна
чым зьвязваць рукі
калючым дротам
ці чайнаю ружаю

23.09.91

Каляктыўнае

Я чытае газэту.
І ты чытаеш газэту.
І ён чытае газэту.
Мы сядзім побач.
Мы ня ходзім у каапэратыўныя
прыбіральні.

3.03.91

Рэклама

купіце кампутар!
цудоўны кампутар!
лагодны кампутар!
разумны кампутар!
“Капіталізм – гэта Савецкая ўлада
плюс кампутарызацыя ўсёй краіны!”
лірычны адступ
у праграме Бэйсыка:
на калгасным двары
заўтра здохне
апошні конь.

11-12.04.91

* * *

раніцою ён чыста галіўся
падразаў ахайненька вусікі
і нёс у лямбард
закладваць
чарговае перакананьне

няма больш сьмярдзючай рэчы
як бочка з надпісам
“СЪВЕЖАЯ РЫБА”

7.08.91

Беражыце зрок!

у Краіне Сьляпых
заляпіце вочы
плястылінам!
бо ў Краіне Сьляпых
асьляпляльна
бяздоннае
неба

6.08.91

Вялікая палітыка

калі на грамадзкім сьметніку
запішчыць
пацук-ненажэра
які
не прасуне ў шчыліну
засіленага ката
кінуся
шукаць хвалю
Каралеўства Мышынае Мітусьні –
няйнакш
палітычная
правакацыя

10.04.91

Натуральная ежа

галодны

зьеў на вячэру

газэту

мінаносец у страўніку

расстраляў дзіцячыя цацкі

нацыянальны канфлікт

на глебе кучаравасыці валасоў

абдзёр да крыві

кішкі

нафтавай адрыжкай

дало ў нос

братаньне ўсьмешлівых каралькоў

і ў горле захрас камяк

сумленнай хлусьні

праўдалюбцаў

10.08.91

Задача

з пункту А ў пункт Б

выцеклі дзьве трубы

бярозавік

пахне

гумаю
колькі
заворана
кінутых камбінэзонаў
у забэтаваны пляц?
заўтра ўзыйдуць гумовыя палыны
з пункту А ў пункт Б
па сьцёкавых трубах
выцякае
белая кроў...

28.09.91

Пацеха

на пацеху
дзеткам
апухлым ад стронцыю
дзецюкі ў пільчаках “Москвашвей”
топяць у лужыне
кацяня
маленькае
цяўкае
захлынаецца
бруднаю жыжаю
адбіваецца
ў глыбокіх
усьмешлівых вачанятах
“дзеткі разумныя
дзеткам весела” –

габлюе
чорныя дошкі
бацька
які
больш ня ўмее
плакаць.

23.07.91

* * *

тэлефон
страляе
слухайка перагрэлася

бы руля
і немагчыма
адвесьці ўбок
здраньцвелую руку
тэлефон страляе
маўчаньнем

20.08.91

* * *

натоўп
зьбіў
чалавека
таптаў
чаравікамі

твар
чалавек
сьмяўся
бо
ня ведаў
ці дазваляць
сьмяцца
там ...

15.04.91

* * *

зь дзіркаю ў галаве
так добра
абдумаць урадавыя ўказы
загадана:
усім пагаліцца
нават жанчынам
бабулькам
выдаць салдацкія боты
толькі 42-га памеру
ў пясочніцах
правесці
інвэнтарызацыю
насельніцтву (ня блытаць з народамі!)
раздаць
аднолькавыя вушы
якія так добра пасуюць
да дзірак у галаве

20.08.91

* * *

...і пайшоў зь неба вогненны дождж
...і кінуліся ўсе ў бранаваны лаз
...і засталіся на зямлі трое

апаленых

а раніцою
паднялі іх на ратушу
адламалі на гадзінніку стрэлку –
доўжылі
хвіліну жалобы

спусьціліся
панеслі па вуліцах
і
“тысяча сто сорок першая”
трымалі зьлічво
падмаляваных сьлёзаў
рушылі па кальцавой дарозе

...і першую яміну пясок зацярушыў
...і згарнулася ў другой вужака
...і плявалі ў трэйцюю

пуставокія

далакопы

27.09.91

у квольх руках
гумовы дубец
з двумя рабочымі канцамі

11.04.91

* * *

У пакінутым горадзе,
абгрызеным жамярою,
хутаецца на скразьняку
чалавек-помнік.

Волка...

27.09.91

* * *

ён
надзене на голаў
трохлітровік
будзе хадзіць па горадзе
кленчыць міласыціну
“дайце
былому касманаўту на харч
прападаю
бы лядашчы сабака”
увечары ён памрэ
трохлітровік
пакоціцца па бруку

расколецца
лядашчы сабака
будзе доўга нюхаць
аскепкі

22.07.91

* * *

нават дзеці
ўмеюць хлусіць
нават дзеці...

15.04.91

* * *

На саламяны дах
закацілася кола.
Я ня мог адгадаць, чый сьмех,
бы самотнік,
хаваўся ўвесь ранак
у студні...
Радые перадало:
“У копах
кандэнсуецца памяць.
Таму працэс нараджэньня цяляці
немагчыма зьняць
з касьмічнага спадарожніка”.
І ўспыхнула згаслая дзедава люлька,
закурэў зарослы падворак,

і пайшоў пазалеташні сьнег...

9.05.91

* * *

У ліпеньскую сьпякоту,
калі расплявляцца бы плястылін
кэрамічныя ізалятары
на слупах высокай напругі,
на тваіх вуснах
будзе блішчэць
кропля беллага

дзьмухаўцовага

малака,

якою
я ўваскрашу
гаркавую смагу
жаданьня.

10.05.91

* * *

Зноў ня шлюць часапісы дзякло...
Пашталёўн, як і вецер, прыносіць
толькі шматкі
восеньскага туману.

Зноў куламысы ў нашых сталіцах...
Я выходжу на пляц,

дзе спыняецца апошні аўтобус.
У цемры салёну –
толькі шоргат
скамечаных газэтаў і твараў.

Зноў халодны, касы хвошча дождж...
Я блукаю па вуліцах,
блытаюся ў пад”ездах,
заходжу ў чужыя кватэры.
Доўга, мокры, стаю ў калідорах,
але мяне ніхто не заўважае.

Зноў трэба вяртацца.
Адмыкаю замок,
перакульваю крэсла і чую:

“Не запальвай сьвятла...”

1990

* * *

“Тавары ў крэдыт для
прамаходзячых”.

“Інкубатар пазычак”.

“Перавозка капрызаў”.

“Пункт прыёму дывановага пылу”.

“Сьлёзы марожанья”.

Бясконца праносяцца перад намі
фургоны,
калі мы стаім

па розных баках

пустэльнай вулкі...

27.09.91

* * *

да Паэта падманутых
прыйшла дзяўчына
хацеў прысьвяціць ёй верш
ды не знайшоў
патайных тры гузічкі

Мастак запляваных вуліцаў
цалаваў камень
хацеў вымасыціць брукаванку
да неба
ды зьбіў малатком пазногаць

Джазмэну апусьцелых кавярняў
замовілі ўваскрасіць
мэлёдыю жалбы
хацеў загарнуцца ў Турынскую
плашчаніцу
ды яе разадралі
на анучы калекі

і пайшоў Паэт па віно
і пацёгся Мастак у бардэль
і зайграў Джазмэн
на саксафоне

прыцемку

08.91

* * *

Недзе ў райскіх садах
гніюць на галінах
сынтэтычныя яблыкі.

29.09.91

дзень Шпацыр з кавалкам сонца ў восеньскі

дзеве бабулькі футболяць
бляшанку

падгалісты акулярык
зьяў капялюш
павуту
да палёў прычэпіў
кавалера
не заўважылі
спакусьліва стрункія ногі
якія
ўсё далей усё далей
усё прывабней...
за шоргатам міні-спаднічак

палюе
сьпічастае лісьце клёнаў

заўтра
пакіне шыльду “Прадукты”
і ўзьме за выраем птушак
узьнёслая літара “П”...

27.09.91

* * *

яна ўключае газавую пліту
працірае вакно
ўзіраецца ў восень
па шыбе маруднымі кроплямі
сасьлізгаюць хвіліны
шарасыць
за вакном
на лаўцы ў клячастай кяпурцы
сядзіць
Нерухомы
цяжэе ануча
някрануты пачак сярнічак
на падваконьні

29.09.91

* * *

з гонарам гіне гарбатнік
паіў мора

зёлкамі
мора зьмеяняцямі чхала
ўдзячнае
лашчыла бок
мужлану з карвэту “Пытальнік”
вяргіні пльлі
ў зялёнае неба
чорнае
разьятранае
на небе несупадзеньняў
выпадзе Zero
з гонарам гіне
гарбатнік
захлынаецца ў моры...

22.04.91

Распродаж

Па панядзелках –
польскую парфуму.
Па аўторках –
собскія гуркі.
Па серадах –
дзіравыя панчохі.
Па чацьвяргах –
прагорклыя чакаляды.
Па пятніцах –
заморскае віно.
А па суботах –
айчынную эротыку.

У нядзелю на кірмашы
прадаюць што заўгодна.
А я стаю з пустымі кішэнямі
і губляю надзею
памяняць усьмешку зьняверцы
на забытыя гукі віёлы.

23.07.91

Шафа з чортам

птушыным малаком у гаршчэчках
штодня частуемся з краляю
смак! чмок! чмяк!
веращчыць мэханічны грак
фьюсь! сьвісь! ка-ар!
ежагатавальны камбайн
адчыніць бар
падрыхтуе кактэйль
тэрміновых аб”яў
“мяняю
збор сваіх твораў
на шафу з чортам –
майстрам гульні ў “спортлато”
“Надакучыла ўсё!
Куплю пісталет.”

ды не прадасьць ніхто...

27.09.91